

Львівський національний університет імені Івана Франка
Економічний факультет

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Декан
економічного факультету
Ростислав МИХАЙЛИШИН

"_____ " _____ 2024 року

ПРОГРАМА

атестаційного екзамену з нормативних дисциплін спеціалізації
для здобувачів освітнього ступеня «Бакалавр»
спеціальності 051 «Економіка»
освітньої програми «**Економіка та правове регулювання в бізнесі**»

Львів 2024

Програму склали:

Матковський С.О., к. е. н., професор, завідувач кафедри статистики;
Гринькевич О.С., д. е. н., професор, професор кафедри статистики;
Лутчин Н.П., к. е. н., доцент, доцент кафедри статистики;
Миронюк А.К., к. е. н., доцент, доцент кафедри статистики;
Сирко М.В., к.ю.н., доцент, доцент кафедри адміністративного та фінансового права;
Шандра Р.С., к.ю.н., доцент, доцент кафедри адміністративного та фінансового права.

Програма атестації з нормативних дисциплін спеціалізації освітньої програми «Економіка та правове регулювання у бізнесі» спеціальності 051 Економіка для здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» затверджена на засіданні кафедри статистики

Протокол № 16 від «30» квітня 2024 року

Завідувач кафедри статистики, к.е.н, професор

«30» квітня 2024 року _____ (Семен МАТКОВСЬКИЙ)

Схвалено і затверджено Вченою радою економічного факультету Львівського національного університету імені Івана Франка

Протокол № __ від «__» _____ 2024 року

«__» _____ 2024 року Голова _____ (Ростислав МИХАЙЛИШИН)
(підпис)

АНОТАЦІЯ

Атестація здобувачів освітнього ступеня «бакалавр» спеціальності 051 Економіка за освітньо-професійною програмою (далі - ОПП) «Економіка та правове регулювання в бізнесі» здійснюється з метою встановлення відповідності рівня та обсягу компетентностей і результатів навчання здобувачів вимогам відповідного стандарту вищої освіти з економіки та фокусу ОПП «Економіка та правове регулювання в бізнесі».

Атестація здобувачів з нормативних дисциплін спеціалізації відбувається у формі двох екзаменів з освітніх компонент економічної та правничої складових, які передбачені навчальним планом підготовки бакалаврів за ОПП «Економіка та правове регулювання в бізнесі».

На атестаційний екзамен з освітніх компонент економічної складової включені навчальні дисципліни «Аналіз господарської діяльності» (теми 1-4), «Економічна статистика» (теми 5-8), «Фінансова аналітика» (9-11).

На атестаційний екзамен з освітніх компонент правничої складової включені навчальні дисципліни «Теорія держави і права» (Теми 1-3), «Фінансове право України» (теми 4-6), «Трудове право України» (теми 7-9), «Адміністративне право України» (теми 10-12), «Цивільне право України» (теми 13-15).

Програма атестації містить перелік тем з кожної дисципліни, які включені до атестаційного екзамену, а також відповідний список рекомендованої літератури.

Атестація здійснюється публічно згідно з Положенням «Про екзаменаційну комісію у Львівському національному університеті імені Івана Франка» і завершується видачою документа встановленого зразка про присудження здобувачу освітнього ступеня бакалавра з присвоєнням кваліфікації: Бакалавр з економіки. Освітньо-професійна програма «Економіка та правове регулювання в бізнесі».

ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЇ З НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ЕКОНОМІЧНОЇ СКЛАДОВОЇ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ ЕКОНОМІКИ З УРАХУВАННЯМ ФОКУСУ ОПП «ЕКОНОМІКА ТА ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ В БІЗНЕСІ»

АНАЛІЗ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ТЕМА 1. ОСНОВИ АНАЛІЗУ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Підприємство як суб'єкт господарювання і об'єкт аналізу. Різновиди діяльності підприємства у фінансовій звітності. Функціональні сфери (напрями) діяльності підприємства (маркетингова, управлінська, фінансово-економічна, виробнича, обліково-контрольна, інноваційна). Принципи АГД. Види показників в АГД. Чинники і резерви підвищення ефективності діяльності, їх класифікація. Види аналізу господарської діяльності.

Класифікація видів взаємозв'язків і методів аналізу, Методи детермінованого і стохастичного факторного аналізу. Кореляція як різновид стохастичних взаємозв'язків. Вертикальний і горизонтальний аналіз. Поняття і способи елімінування у детермінованому факторному аналізі.

Класифікація видів інформації в АГД: за режимом доступу, змістом, функціональним призначенням. Конфіденційна інформація. Види звітності підприємства за характером користувачів і функціональним призначенням. Структура балансу підприємства.

ТЕМА 2. ЛЮДСЬКІ РЕСУРСИ ПІДПРИЄМСТВА ЯК ОБ'ЄКТ АНАЛІЗУ

Класифікація персоналу підприємства. Показники облікової і середньої кількості працівників. Середня кількість працівників в еквіваленті повної зайнятості.

Аналіз руху персоналу підприємства: загальний оборот працівників, коефіцієнти прийому, вибуття, заміщення, загального обороту.

Календарний і табельний фонди робочого часу, коефіцієнти їх використання.

Сутність і показники аналізу продуктивності праці і трудомісткості продукції.

Фонд оплати праці та його складові. Індекси номінальної і реальної заробітної плати. Середня заробітна плата працівника.

ТЕМА 3. АНАЛІЗ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА

Сутність і класифікація активів підприємства: за характером участі у господарському процесі, швидкістю обертання, формою функціонування, ліквідністю.

Аналіз матеріальних необоротних активів. Показники стану основних засобів: коефіцієнти зносу і придатності. Аналіз руху основних засобів: коефіцієнти оновлення, ліквідації.

Види оцінки основних засобів: первісна, залишкова, ринкова, ліквідаційна, вартість, що амортизується.

Баланс руху основних засобів. Показники ефективності використання основних

засобів. Капіталовіддача і капіталомісткість. Капіталоозброєність. Рентабельність основних засобів.

Аналіз оборотних активів. Швидкість обертання оборотних засобів. Тривалість одного обороту. Матеріаломісткість продукції.

Види і показники аналізу нематеріальних активів підприємства.

ТЕМА 4. АНАЛІЗ ВИТРАТ І РЕЗУЛЬТАТІВ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Собівартість і кошторис витрат підприємства. Класифікація витрат у фінансовій звітності (матеріальні витрати, витрати на оплату праці, відрахування на соціальні заходи, амортизація, інші операційні витрати). Основні і накладні витрати, постійні і змінні витрати. Відносні показники рівня витрат підприємства. Класифікація і показники аналізу витрат за елементами, статтями калькуляції, залежно від обсягів виробництва, за місцями виникнення витрат.

Показники обсягу і динаміки виробництва та реалізації продукції. Аналіз асортименту й структури випуску, виконання договорів постачання продукції. Індексний метод в аналізі показників господарських результатів діяльності підприємства.

Сутність доходу і прибутку. Види доходів підприємства. Чистий дохід, фінансовий дохід. Види прибутку підприємства. Валовий прибуток, прибуток від операційної діяльності, чистий прибуток.

Ефект та ефективність діяльності підприємства. Аналіз показників рентабельності: рентабельність капіталу, продажу, продукції, власного капіталу.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА І ЗАКОНОДАВСТВО

1. Економічна аналітика в бізнесі : навч. посібник / [О.С. Гринькевич, С.О. Матковський, А.В. Сидорова та ін.] ; за ред. О.С. Гринькевич, С.О. Матковського, А.В. Сидорової, Н.С. Струк. Львів : [ЛНУ імені Івана Франка] ; Вінниця, 2022. 480 с.

2. Аналіз господарської діяльності: навч. посібник / Г.І. Кіндрацька, М.С. Білик, А.Г. Загородній. Львів: ЗУКЦ, 2017. 310 с.

3. Аналіз господарської діяльності: практикум / Г.І. Кіндрацька, М.С. Білик, А.Г. Загородній. Львів: ЗУКЦ, 2017. 148 с.

4. Парасій-Вергуненко І. М. Аналіз господарської діяльності [Електронний ресурс] : підручник / І. М. Парасій-Вергуненко ; за ред. Л. М. Кіндрацької. К. : КНЕУ, 2016. 629 с.

5. Про інформацію. Закон України. Документ 2657-12. URL : www.rada.gov.ua.

6. Господарський кодекс України. № 436-IV. URL : www.rada.gov.ua.

7. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL : <http://www.minfin.gov.ua>.

ЕКОНОМІЧНА СТАТИСТИКА

ТЕМА 5. КЛАСИФІКАЦІЇ ТА КЛАСИФІКАТОРИ В ЕКОНОМІЦІ

Класифікації та класифікатори в економічній статистиці. Міжнародна стандартна галузева класифікація видів економічної діяльності (ISIC). Міжнародна стандартна класифікація професій (ISCO). Класифікація видів економічної діяльності Європейського Союзу (NACE).

Основні національні статистичні класифікації. Поняття класифікатора. Класифікація видів економічної діяльності (КВЕД). Застосування методу “TOP-DOWN” для визначення основного виду діяльності.

Класифікація інституційних секторів економіки України (KICE). Класифікатор організаційно-правових форм господарювання (КОПФГ). Класифікатор професій (КП). Українська класифікація товарів зовнішньоекономічної діяльності (УКТЗЕД).

Реєстри в економічній статистиці. Поділ підприємств на малі, середні та великі. Законодавчі критерії визначення суб'єктів господарювання за розміром.

ТЕМА 6. СТАТИСТИКА НАСЕЛЕННЯ ТА РИНКУ ПРАЦІ

Джерела інформації про населення. Основні категорії населення. Групування населення за різними ознаками. Вивчення природного руху населення: абсолютні та відносні показники народжуваності, смертності та природного приросту. Коефіцієнт старіння населення. Показники одруження та розлучень.

Поняття міграції населення. Абсолютні та відносні показники механічного руху населення. Розрахунок перспективної чисельності населення.

Ринок праці. Суб'єкти на ринку праці. Відкритий та фіксований ринки праці. Показники попиту і пропозиції робочої сили. Визначення економічно активного населення (робочої сили), зайнятих та безробітних. Показники рівня безробіття.

ТЕМА 7. СИСТЕМА НАЦІОНАЛЬНИХ РАХУНКІВ

Система національних рахунків (СНР) як інструмент оцінки та аналізу економічних явищ та процесів. Міжнародні стандарти СНР. Концепції та класифікації в системі національних рахунків. Основні категорії в системі національних рахунків (економічна та географічна територія, внутрішня та національна економіка). Сутність і значення резиденства в СНР. Поняття випуску, проміжного споживання та валової доданої вартості. Балансуючі статті рахунків СНР. Рахунок виробництва. Характеристика утворення, розподілу, перерозподілу та використання доходу.

Валовий національний дохід та валовий внутрішній продукт. Методи розрахунку валового внутрішнього продукту. Міжнародні зіставлення макроекономічних показників. Паритет купівельної спроможності валют (ПКСВ). Загальні поняття і схема таблиці «Витрати-випуск». Валовий регіональний продукт, суть показника та метод розрахунку.

ТЕМА 8. СТАТИСТИКА РИНКУ ТОВАРІВ ТА ПОСЛУГ

Оцінка і критерії визначення монопольного становища фірм на ринку. Індекс Герфінделя-Гіршмана.

Види купівельного попиту і форми його виявлення. Коефіцієнти еластичності попиту у статичі і динаміці.

Поняття гуртового та роздрібного товарообороту і постачання товарів. Визначення рівномірності та ритмічності поставок. Індикатори роздрібного товарообороту торговельної мережі. Поняття товарних запасів, їх класифікація. Розрахунок середніх товарних запасів, товарних запасів у днях і у відсотках до товарообороту. Забезпеченість товарообороту товарними запасами. Поняття оборотності товарних запасів, її показники: швидкість товарообороту в кількості оборотів (в разях), і час обертання в днях.

Джерела інформації про ціни. Методи обчислення середніх цін. Індексний метод аналізу динаміки цін. Індекс купівельної спроможності гривні.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Національне рахівництво: навч. посібник / Матковський С.О., Лутчин Н.П., Васьків С.Ф. Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. 352 с.
2. Економічна аналітика в бізнесі : навч. посібник / [О.С. Гринькевич, С.О. Матковський, А.В. Сидорова та ін.] ; за ред. О.С. Гринькевич, С.О. Матковського, А.В. Сидорової, Н.С. Струк. Львів : [ЛНУ імені Івана Франка] ; Вінниця, 2022. 480 с.
3. Гальків Л.І., Лутчин Н.П., Москаль Б.С. Економічна статистика : навч. посібник. 2-ге видання. Львів: "Новий світ-2000", 2010. 400 с.
4. Єріна А. М. Економічна статистика : підручник : у 2 ч. Ч. 1. Макроекономічна статистика / [І. Г. Манцуров, А. М. Єріна, О. К. Мазуренко та ін.] ; за наук. ред. чл.-кор. НАНУ І. Г. Манцура. Київ : КНЕУ, 2013. 325 с.
5. Крамченко Л. І. Статистика ринку товарів та послуг: навчальний посібник. Львів: "Новий Світ-2000", 2006. 296 с.
6. Методологія національного рахівництва: Навчальний посібник / А.З. Підгорний, О.Г. Милашко. Видання друге, перероб. та доп. Київ: ФОП Гуляєва В.М., 2019. 140 с.
7. Моторина Т. М. Національне рахівництво [текст] навч. посіб. / Т. М. Моторина Р. М. Моторин – Київ: «Центр учбової літератури», 2015. 216 с.
8. Лутчин Н.П., Мельник І.Д. Система національних рахунків: практикум / за ред. Матковського С.О. Львів: «Новий світ – 2000», 2009. 204 с.
9. Economic statistics. URL: <https://unece.org/statistics/economic-statistics>.

ФІНАНСОВА АНАЛІТИКА

ТЕМА 9. АНАЛІТИКА ФІНАНСОВОГО СТАНУ І ДІЛОВОЇ АКТИВНОСТІ БІЗНЕСУ

Сутність фінансового стану фірми. Економічна оцінка балансу. Агрегований аналітичний баланс.

Фінансова стійкість фірми і фактори, що на неї впливають. Методичні підходи до визначення типу фінансової стійкості. Оцінювання запасу фінансової стійкості. Сутність та показники ліквідності і платоспроможності фірми. Аналіз ліквідності балансу.

Принципи кредитування суб'єктів господарювання. Аналіз кредитоспроможності позичальника.

Ділова активність фірми як об'єкт фінансової аналітики. Система показників оцінки ділової активності.

Сутність і процедура комплексного оцінювання фінансового стану фірми. Поняття, види та причини банкрутства фірми. Методи діагностики та оцінка ймовірності банкрутства.

ТЕМА 10. ІНСТРУМЕНТИ ФІНАНСОВИХ ОБЧИСЛЕНЬ

Поняття відсотків і відсоткових ставок. Схеми наростання за простими і складними відсотками. Множник наростання. Обчислення звичайних, комерційних і точних відсотків. Номінальна та ефективна ставки відсотків. Дисконтування за простими та складними ставками відсотків. Визначення строку платежу та рівня відсоткових ставок. Врахування інфляції. Неперервне наростання й дисконтування. Змінна сила росту.

Принципи фінансової еквівалентності зобов'язань, еквівалентність відсоткових ставок. Еквівалентність простої ставки відсотків й облікової ставки, простих і складних відсоткових ставок. Еквівалентність неперервних і дискретних ставок. Середні відсоткові ставки. Оцінка фінансової еквівалентності зобов'язань. Рівняння еквівалентності. Консолідація заборгованості.

Ануїтети. Потоки платежів і фінансові ренти. Акумуляування та дисконтування потоків платежів. Нарощена сума ануїтету. Сучасна величина ануїтету. Неперервне нарахування відсотків при визначенні нарощеної суми ануїтету. Довічні ануїтети. Визначення вартості сталого ануїтету з ануїтетного рівняння. Неперервні сталі ануїтети, їхня вартість. Визначення строку платежу. Визначення ставки відсотків. Лінійна інтерполяція при визначенні ставки відсотків. Метод Ньютона-Рафсона. Фінансові потоки з разовими змінами платежів. Нерегулярний фінансовий потік платежів.

ТЕМА 11. АНАЛІТИЧНІ РОЗРАХУНКИ В СТРАХУВАННІ

Теоретичні основи аналітичних розрахунків в страхуванні. Аналітичні показники страхування. Статистичні показники фінансових результатів і платоспроможності страхових організацій.

Визначення та ознаки страхового ризику. Оцінка ризику й визначення доцільності його страхування. Специфіка ризиків у страхуванні майна, відповідальності в особовому страхуванні. Критерії визначення ціни страхування.

Основи розрахунку страхових тарифів. Склад та структура тарифної ставки. Основні принципи розрахунку страхової премії. Основна частина нетто-ставки. Збитковість. Верхня межа очікуваних збитків и ризикова надбавка. Розрахунок тарифних ставок за ризиковими видами страхування. Визначення тарифних ставок для нових видів страхування. Основи тарифних розрахунків по страхуванню життя. Структура та використання таблиць смертності. Страхування на чисте дожиття. Очікувана поточна вартість виплат. Комутаційні функції. Тарифні ставки по змішаному страхуванню життя.

Страхові премії. Нетто-премії для елементарних видів страхування. Страхування рент.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА І ЗАКОНОДАВСТВО

1. Берест М. М. Фінансовий аналіз : навчальний посібник : [Електронне видання] / М. М. Берест. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 164 с.
2. Василевич Л.Ф., Семеняка С.О. Фінансова математика : навч. посіб. / Л.Ф. Василевич, С.О. Семеняка ; Київ. ун-т ім. Б. Грінченка. — К. : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. — 228 с.
3. Економічна аналітика в бізнесі : навч. посібник / [О.С. Гринькевич, С.О. Матковський, А.В. Сидорова та ін.] ; за ред. О.С. Гринькевич, С.О. Матковського, А.В. Сидорової, Н.С. Струк. – Львів : ЛНУ ім. Івана Франка, 2022. 480 с.
4. Кремень В.М. Фінансова статистика [текст] навч.посіб. / В.М. Кремень, О.І. Кремень. – К.: «Центр учбової літератури», 2019. 368 с.
5. Національні положення (стандарти) бухгалтерського обліку. URL : <http://www.minfin.gov.ua>.
6. Панасенко О. В. П16 Фінансова математика : навчальний посібник [Електронний ресурс] / О. В. Панасенко, С. В. Прокопович. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. 264 с.
7. Школьник І.О. Фінансовий аналіз : навч. посібник. / За заг. ред. Школьник І.О. [І.О. Школьник, І.М. Боярко, О.В. Дейнека та ін.] –К. :«Центр учбової літератури», 2016. 368 с.

**ПРОГРАМА АТЕСТАЦІЇ З НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ПРАВНИЧОЇ
СКЛАДОВОЇ ПІДГОТОВКИ БАКАЛАВРІВ ЕКОНОМІКИ З УРАХУВАННЯМ
ФОКУСУ ОПП «ЕКОНОМІКА ТА ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ В БІЗНЕСІ»**

ТЕОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

ТЕМА 1. ДЕРЖАВА І ПРАВО

Поняття держави та її ознаки. Форма держави та її елементи. Функції держави та їх класифікація. Поняття та ознаки правової держави. Поняття, сутність та зміст права. Поняття і види соціальних норм. Права та інші соціальні норми. Відмінність права від соціальних норм.

ТЕМА 2. ПРАВОТВОРЧІСТЬ, РЕАЛІЗАЦІЯ ТА ЗАСТОСУВАННЯ ПРАВА

Правоутворення, правотворчість та законотворчість: співвідношення понять. Поняття, ознаки та функції правотворчості. Принципи правотворчості. Види правотворчості. Законотворчість. Систематизація нормативно-правових актів.

Поняття, ознаки та форми реалізації права. Поняття, ознаки та функції застосування права. Стадії правозастосовної діяльності та основні вимоги до неї. Поняття, ознаки, види та структура актів застосування права. Поняття та способи подолання прогалин в праві та правові колізії.

ТЕМА 3. ПРАВОЗНАЧУЩА ПОВЕДІНКА

Правозначуща поведінка: поняття, ознаки та види. Правопорушення: поняття, ознаки та види. Склад правопорушення. Причини правопорушення. Теорія причин неправомірних видів поведінки. Зловживання правом.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА І ЗАКОНОДАВСТВО

1. Рабінович П. М. Основи теорії та філософії права: навч. посібник. Львів: Медицина і право. 2021. 256 с.
2. Теорія держави і права: підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. / О. В. Петришин, С.П. Погребняк, В.С. Смородинський та ін., за ред. О.В. Петришина. Харків: Право, 2014. 368 с.
3. Правознавство: підручник / Г.І. Балюк, Е.Ф. Демський, В.С. Ковальський [та інш.]; за відп. ред. О.В. Дзери. – 11-те вид., перероб. і допов. Київ: Юрінком Інтер, 2017. 632 с.
4. Кримінальний процесуальний кодекс України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17>.
5. Загальна теорія права: підручник/За заг. ред. М.І. Козюбри. К.: Ваїте, 2015. 392 с.
Крестовська Н. М., Матвєєва Л. Г. Теорія держави і права: підручник. Київ: Юрінком Інтер, 2015. 584 с.

ФІНАНСОВЕ ПРАВО УКРАЇНИ

ТЕМА 4. ПРАВОВІ ОСНОВИ ФІНАНСОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДЕРЖАВИ ТА ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Поняття, ознаки та функції фінансів. Публічні та приватні фінанси. Зміст та елементи фінансової системи держави. Централізовані та децентралізовані фонди грошових коштів. Публічні кошти. Поняття і форми фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування. Фінансово-планові акти. Методи фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування. Зміст та види фінансового контролю як методу фінансової діяльності держави та органів місцевого самоврядування. Фінансово-правова компетенція органів державної влади загальної компетенції. Загальна характеристика системи державних органів, для яких фінансова діяльність є основною.

ТЕМА 5. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БЮДЖЕТНОГО УСТРОЮ В УКРАЇНІ

Поняття та значення бюджету для функціонування держави. Предмет та система бюджетного права. Особливості бюджетно-правових відносин. Бюджетне законодавство. Бюджетна система України та її склад. Принципи бюджетної системи України. Зміст та структура бюджету. Загальний та спеціальний фонди. Резервний фонд. Бюджетна класифікація. Поняття та види бюджетних надходжень і бюджетних витрат. Дефіцит та профіцит бюджету. Бюджетні повноваження держави та органів місцевого самоврядування в Україні. Правове регулювання міжбюджетних відносин. Принципи розподілу доходів та видатків між бюджетами різних рівнів бюджетної системи України. Правове регулювання міжбюджетних трансфертів.

ТЕМА 6. БЮДЖЕТНИЙ ПРОЦЕС УКРАЇНИ

Правові основи, зміст та принципи бюджетного процесу. Бюджетний цикл, бюджетний період. Стадії бюджетного процесу. Учасники бюджетного процесу в Україні. Порядок складання проектів державного та місцевих бюджетів. Розгляд проектів державного та місцевих бюджетів. Порядок затвердження державного та місцевих бюджетів. Правові основи виконання державного та місцевих бюджетів. Бюджетний розпис. Казначейська та банківська системи виконання бюджетів. Правові основи проведення публічних закупівель. Внесення змін до закону про Державний бюджету (рішення про місцевий бюджет). Звіти про виконання державного та місцевих бюджетів.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Воронова Л.К. Фінансове право України: підручник. К.: Прецедент. Моя книга, 2006. 448 с.
2. Орлюк О.П. Фінансове право: Академічний курс: підручник / О.П. Орлюк. К.: Юрінком Інтер, 2010. 808 с.
3. Фінансове право: підручник / За заг. ред. О.М. Бандурки, О.П. Гетманець. Харків: Право, 2015. 500 с.

4. Фінансове право: підручник / За заг. ред. М.Г. Волощук, Т.О. Карабін, М.В. Менджул, Ужгород: Видавництво Олександри Гаркуші, 2017. 244 с.

5. Латковська Т. А. Фінансове право : навчальний посібник (для здобувачів вищої освіти денної форми навчання) / Т. А. Латковська, М. І. Сідор, О. С. Койчева. Одеса, 2019. 226 с.

6. Фінансове право України: навчальний посібник: за редакцією Ковалів М. В. Єсімов С. С., Проць І. М., Скриньковський Р. М., Лозинський Ю. Р.: Львів: СПОЛОМ, 2022. 394 с.

ТРУДОВЕ ПРАВО УКРАЇНИ

ТЕМА 7. Особливості соціального партнерства та колективно-договірного регулювання у сфері праці

Соціальне партнерство: поняття та види. Форми соціального партнерства. Поняття, сторони та зміст колективних угод. Поняття, сторони та зміст колективного договору. Сфера та порядок укладення колективного договору. Строк та межі чинності колективного договору.

ТЕМА 8. Правове регулювання трудового договору

Поняття, зміст та сторони трудового договору. Види трудових договорів. Форма трудового договору. Загальний порядок укладення трудових договорів. Припинення трудового договору: умови та підстави. Контракт, як особлива форма трудового договору.

ТЕМА 9. Правове регулювання часу відпочинку

Поняття та види часу відпочинку за трудовим правом. Правове регулювання перерви протягом робочого дня. Щоденний і щотижневий відпочинок. Порядок залучення працівників до роботи у святкові та неробочі дні. Поняття та види відпусток. Щорічна основна відпустка. Додаткові щорічні відпустки: види, підстави надання та тривалість. Порядок надання щорічних відпусток. Перенесення щорічної відпустки. Додаткові відпустки працівникам у зв'язку з навчанням. Інші види щорічних відпусток. Соціальні відпустки. Відпустки без збереження заробітної плати.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Трудове право України: навч. посібник. За заг. ред. М. І. Іншина, В. Л. Костюка, К.: Юрінком інтер, 2020. 600 с.

2. Індивідуальне та колективне трудове право України, Ярошенко О., Іншин М., Жигалкін І. К.: Юрайт, 2021. 412 с.

3. Трудове право України: навчальний посібник /кол. авторів; за ред. В. О. Кучера. Львів, 2017. 564 с.

4. Трудове право України: підручник/За заг. редакцією С.М. Бортник, 2019.

5. Соціальна відповідальність: теорія та практика розвитку / за наук. ред. проф. А.М. Колота. - К.: КНЕУ, 2012. 500 с.

6. Трудове право України: Академічний курс: Підруч. для студ. юрид. вищ. навч. закл. /П.Д. Пилипенко, В.Я. Буряк, З.Я. Козак та ін.; За ред. П.Д. Пилипенка. К.: Концерн «Видавничий Дім «Ін Юре», 2004. 536 с.

7. Трудове право: підручник /О.М. Ярошенко, С.М. Прилипка, А.М. Слюсар та ін.; за заг. ред. О.М. Ярошенка. 2-ге вид., переробл. і допов. Харків: Право, 2017. 560 с.

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

ТЕМА 10. ПРАВОВА ПРИРОДА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Адміністративне право як юридична основа здійснення публічного управління. Структура та класифікація публічного управління. Публічна влада України та її система. Форми публічної влади. Поняття та особливості виконавчої влади. Причини та особливості становлення галузі адміністративного права. Основні етапи світової історії адміністративного права.

ТЕМА 11. ПРОЦЕДУРА НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ

Поняття та зміст адміністративної послуги. Види адміністративних послуг та відмежування адміністративних послуг від інших видів діяльності органів публічної адміністрації. Правове забезпечення надання адміністративних послуг та сфери його застосування. Центр надання адміністративних послуг як організаційна форма надання адміністративних послуг. Інформаційні аспекти надання адміністративних послуг. Порядок та строки надання адміністративних послуг.

ТЕМА 12. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Поняття, особливості та принципи адміністративної відповідальності, її місце в системі юридичної відповідальності. Нормативна підстава адміністративної відповідальності. Адміністративний проступок як фактична підстава адміністративної відповідальності та його ознаки. Склад адміністративного проступку. Об'єкт та об'єктивна сторона адміністративних проступків. Суб'єкти та суб'єктивна сторона адміністративних проступків. Адміністративні стягнення та їх види. Заходи впливу, що застосовуються до неповнолітніх за вчинення адміністративних проступків. Накладення адміністративних стягнень. Вплив пом'якшуючих і обтяжуючих обставин на застосування адміністративних стягнень. Строки накладення адміністративного стягнення.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / за ред.В. Галунька О. Правоторової. Видання третє. Київ: Академія адміністративно-правових наук, 2020. 466 с.

2. Адміністративне право України. Повний курс: підручник / Галуцько В., Діхтієвський П., Кузьменко О., Стеценко С. та ін. Видання четверте . Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2021. 520 с.
3. Адміністративне право України. Академічний курс у 2-х т. / Ред. кол. В. Б. Авер'янов (гол.) та ін. Т. 1. Загальна частина. К.: Юридична думка, 2007. 592 с.
4. Адміністративне право. Загальна частина / Алфьоров С. М., Ващенко С. В., Долгополова М. М., Купін А. П. К.: Центр учбової літератури, 2011. 216 с.
5. Адміністративне право / За ред. В. М. Гаращука. Х.: Право, 2016. 144 с.
6. Загальне адміністративне право / За заг. ред. І. С. Гриценка. К.: Юрінком Інтер, 2015. 568 с.
7. Коломоєць Т. О. Адміністративне право України / Т. О. Коломоєць. К.: Ін Юре, 2011. 574 с.
8. Коломоєць Т. О. Вступ до навчального курсу «Адміністративне право України» / Т. О. Коломоєць, В. К. Колпаков. – К.: Ін Юре, 2014. 240 с.
9. Колпаков В. К. Адміністративне право України / В. К. Колпаков, О. В. Кузьменко. К.: Юрінком Інтер, 2003. 544 с.
10. Стеценко С. Г. Адміністративне право України / С. Г. Стеценко. К.: Атіка, 2007. 624 с.
11. Кодекс України про адміністративні правопорушення, із змінами та доповненнями. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/80731-10#Text>

ЦИВІЛЬНЕ ПРАВО УКРАЇНИ

ТЕМА 13. ПРАВОЧИН

Поняття та види правочинів. Класифікація правочинів. Умови дійсності правочину. Форма правочину. Оспорюваний правочин. Нікчемний правочин. Правові наслідки визнання правочинів недійсними.

ТЕМА 14. ПРАВО ВЛАСНОСТІ

Поняття та зміст права власності. Підстави набуття права власності. Момент виникнення права власності. Обов'язки власника. Тягар утримання майна. Ризик випадкового знищення та випадкового пошкодження майна. Підстави припинення права власності. Право спільної власності. Поняття та види інших речових прав.

ТЕМА 15. ЦИВІЛЬНІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ

Поняття та види цивільно-правових зобов'язань. Елементи зобов'язань. Підстави виникнення зобов'язань. Поняття та принципи виконання зобов'язання. Предмет виконання зобов'язань. Альтернативні та факультативні зобов'язання. Суб'єкти виконання зобов'язань. Спосіб, місце та строк виконання зобов'язань. Договірні зобов'язання. Деліктні зобов'язання. Інші види зобов'язань. Припинення зобов'язань.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України / За ред. В.М.Коссака. К.: Істина, 2008.
2. Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: У 2 т. / За ред. О.В.Дзери, Н.С.Кузнецової, В.В.Луця. К.: Юрінком Інтер, 2006 (Т.І.)
3. Ромовська З.В. Українське цивільне право: Загальна частина. Академічний курс. Підручник. К.: Правова єдність 2010.
4. Харитонов Є.О., Саніахметова Н.О. Цивільне право України: Підручник. К.: Істина, 2003.
5. Цивільне право (частина загальна). Курс лекцій : навч. посіб. / за ред. І. Спасибо-Фатєєвої. Харків : ЕКУС, 2021. 448 с.
5. Цивільне право України: Академічний курс: Підручник: У 2-х т. / За заг.ред. Я.М.Шевченко. К.: Ін Юре, 2006 (Т.1. Загальна частина).
6. Цивільне право України: Підручник: У 2 кн. / За ред. О.В.Дзери, Н.С.Кузнецової. К.: Юрінком-Інтер, 2010 (Кн.1).
7. Цивільне право України: Підручник: У 2 т. / За заг.ред. В.І.Борисової, І.В.Спасибо-Фатєєвої, В.Л.Яроцького. – Х.: Право, 2010 (Т.1).
8. Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар / За ред. розробників Проекту ЦКУ. – К.: Істина, 2004.
9. Цивільний кодекс України: Науково-практичний коментар: У 2 кн. / За заг. ред. Я.М.Шевченко. – К.: Ін Юре, 2004. (Кн.1).
10. Цивільне право України: Навч. пос./Мазур О.С. — К.: Центр навчальної літератури, 2006. — 384 с.
11. Цивільне право : підручник : у 2 т. / В. І. Борисова (кер. авт. кол.), Л. М. Баранова, Т. І. Бегова та ін. ; за ред. В. І. Борисової, І. В. Спасибо-Фатєєвої, В. Л. Яроцького. – Х. :Право, 2011. –Т. 1. – 656 с.
12. Цивільне право України: Підручник: в 2 т. Т. 1 / кол. авторів; за ред. Г.Б. Яновицької, В.О. Кучера. – Львів: «Новий Світ-2000», 2014. – 444 с.